

ИНСТИТУТ
ЗА МЕЂУНАРОДНУ ПОЛИТИКУ И ПРИВРЕДУ
02. ЕР. 207/1
0703. 2025. год.
БЕОГРАД

ИНСТИТУТ ЗА МЕЂУНАРОДНУ ПОЛИТИКУ И ПРИВРЕДУ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

ИНСТИТУТА ЗА МЕЂУНАРОДНУ ПОЛИТИКУ И ПРИВРЕДУ

за период 1. јануар – 31. децембар 2024. године

Београд, март 2025. године

На основу члана 42. став 1, алинеја 9. Статута Института за међународну политику и привреду (02 бр. 53/1 од 27. јануара 2022. године), директор Института подноси

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ИНСТИТУТА ЗА МЕЂУНАРОДНУ ПОЛИТИКУ И ПРИВРЕДУ**
за период 1. јануар – 31. децембар 2024. године

Основне карактеристике рада Института током 2024. године су:

- реализација научноистраживачке делатности и осталих активности у условима изменењених међународних односа узрокованим ратом у Украјини, као и ратом између Израела и Палестине и заоштравањем односа у ширем региону Близког истока;
- реализација процеса трансформације Института за међународну политику и привреду (ИМПП) по Пројекту акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва у Републици Србији (SAIGE) кога спроводи Министарство науке, технолошког развоја и иновација у сарадњи са Светском банком,
- реализација пројекта COMPASS по програму „Призма“ Фонда за науку Републике Србије, као и аплицирање за научноистраживачке пројекте других институција које отварају конкурс за пројекте и
- унапређење услова за рад запослених.

У посматраном раздобљу Институт је реализовао следеће најважније активности:

Научноистраживачка делатност:

Институт за међународну политику и привреду је током 2024. године спроводио научноистраживачки пројекат „Србија и изазови у међународним односима 2024. године“, на основу уговора са Министарством науке, технолошког развоја и иновација (Ев. бр. 451-03-66/2024-03/200041 од 05.02.2024).

Током 2024. године, у оквиру програма „Призма“ Фонда за науку Републике Србије, спровођен је пројекат, “Contributing to Modern Partnerships: Assessments of Sino-EU-Serbian Relations – COMPASS” чије је финансирање одобрено по позиву Фонда за науку Републике Србије отвореног 2022. године. Пројекат, чији је руководилац др Ивона Лађевац, спроводи се у трајању од 24 месеца, у периоду 1. децембар 2023- 30. новембар 2025. године.

Одржавањем завршне радионице, одржане на Правном факултету Бранденбуршког техничког Универзитета Котбус-Сенftenберг од 16-18. децембра 2024. године, успешно је завршен једногодишњи пројекат “Climate Migration in the Western Balkans: Legal Framework and Security“. Пројекат, који је финансирала фондација DAAD, реализовали су Бранденбуршки технички Универзитет Котбус-

Сенftenберг, као носилац пројекта, и Универзитет Св. Ђирило и Методије из Скопља и Институт за међународну политику и привреду, као партнери на пројекту.

У складу са Законом о раду, истраживачима је било омогућено обављање послова ван просторија послодавца (рад од куће).

Истраживачи су у року извршили истраживачке задатке предвиђене радним налозима: 1) истраживачи у истраживачким звањима објавили су најмање по један научни чланак и један приказ књиге, 2) истраживачи у научним звањима објавили су најмање по два научна чланка. Редовно су одржавани месечни састанци колектива научноистраживачких центара Института, а настављено је и са праксом интерних дебата (уведеном 2020. године) на актуелне теме везане за текуће потпројекте које су центри спроводили у 2024. години.

Зимска школа међународних односа, под називом „Међународни односи у контексту рата у Украјини“, одржана је у периоду 27. фебруар - 27. март 2024. године и похађало ју је 25 полазника. По први пут је Зимска школа имала и једну специјализовану недељу током које су предавања држали гостујући предавачи са Државног универзитета „Остин Пи“ из Кларкsvila (САД).

Институт је у посматраном раздобљу спровео следеће активности:

Научни скупови:

- У сарадњи са Факултетом безбедности, Институт је организовао годишњу националну научну конференцију *Галаси надметања: стратешки ривалитети у Индопацифику* (18. април);
- Факултет безбедности Универзитета у Београду, Институт за међународну политику и привреду и Министарство унутрашњих послова Републике Србије, заједнички су организовали Трећу меморијалну научно-стручну конференцију „Предраг Марић“ (24. април);
- У поводу обележавања 75 година научног часописа „Међународни проблеми“, Институт за међународну политику и привреду и Факултет политичких наука Универзитета у Београду организовали су округли сто „Теорије међународних односа некад и сад“ (28. мај);
- Институт за међународну политику и привреду и Факултет безбедности Универзитета у Београду, уз подршку Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, били су домаћини дводневне међународне научне конференције „Квадратура круга: управљање променама у савременим међународним односима“ (4. и 5. јун);
- У сарадњи са Институтом за европске студије Кинеске академије друштвених наука и Институтом Кина - ЦИЕЗ из Будимпеште, Институт је организовао традиционалну (четврту по реду) међународну научну конференцију „Дијалози о Кини“ под називом „Жетва ветрова промена: Кина и глобални актери“ (10. и 11. октобар) и
- У сарадњи са руским партнерима - Фондом Горчаков, Високом школом економије и Росотрудничеством - Институт је организовао међународну конференцију „Дугорочне последице бомбардовања Југославије по српско друштво и формирање мултиполарног света“ (12. новембар).

Округли столови:

- Институт за међународну политику и привреду организовао је округли сто под називом „Јужни Кавказ: реактивирано жариште“ (19. март);
- Билатерални српско-белоруски стручни скуп у организацији Института за међународну политику и привреду и Белоруског института за стратегијска истраживања (3. април);
- Институт и Аргентински савет за међународне односе организовали су онлајн округли сто под називом „Српска и аргентинска искуства у сарадњи са Кином у оквиру иницијативе Појас и пут“. Округли сто одржан је под окриљем новог формата – „Дискусије, наративи, анализе“ (DNA), у оквиру пројекта „Допринос модерним партнерствима: процена односа Србије са ЕУ и Кином“ (COMPASS), који финансира Фонд за науку Републике Србије (7. мај);
- Институт за међународну политику и привреду, у сарадњи са Амбасадом НР Кине у Републици Србији, организовао је округли сто у поводу седамдесет година „Пет принципа мирољубиве коегзистенције“ (11. јул);
- Институт за међународну политику и привреду, у сарадњи са Фондацијом Ханс Сајдел, организовао је пети по реду годишњи округли сто са међународним учешћем на тему „Политика проширења Европске уније: између идеализма и реализма“ (30. септембар);
- Институт за међународну политику и привреду, заједно са московским Институтом за светску економију и међународне односе (ИМЕМО) Руске академије наука, организовао је онлајн скуп на тему „Европска безбедност: нови изазови и нове прилике“ (16. октобар);
- У сарадњи Института за светску економију и међународне односе (ИМЕМО) Руске академије наука из Москве и Института за међународну политику и привреду, одржан је онлајн скуп на тему „Изгледи спољне политике САД након председничких избора 2024“ (13. новембар) и
- Институт за међународну политику и привреду, Факултет безбедности Универзитета у Београду и Египатски савет за спољне послове одржали су онлајн округли сто „Савремени свет: поглед из Египта и Србије“ (19. новембар).

Трибине:

- Институт за међународну политику и привреду организовао је трибину „Актуелна дешавања у међународној економији“ (14. март);
- Институт за међународну политику и привреду организовао је трибину: „25 година од агресије НАТО-а против Савезне Републике Југославије“ (26. март);
- Институт за међународну политику и привреду организовао је трибину „Проширено одвраћање у савременим међународним односима: повратак у будућност – *pro et contra*“ (12. септембар) и

- У оквиру пројекта „Климатске миграције на Западном Балкану: правни оквир и безбедност одржана је панел дискусија (14. октобар).

Амбасадорски форум:

- Њ. е. господин Акира Имамура, амбасадор Јапана у Републици Србији, одржао је предавање „Безбедносна политика Јапана и сарадња са Србијом“ (12. март);
- Њ. е. господин Мади Атамкулов, амбасадор Републике Казахстан у Републици Србији, одржао је предавање „Казахстан као средња сила“ (19. јун);
- Њ. е. Александар Боџан-Харченко, амбасадор Руске Федерације у Републици Србији, одржао је предавање „Руско-српски билатерални односи у актуелним геополитичким околностима“ (26. септембар);
- Њ.е. господин Ли Минг, амбасадор Народне Републике Кине у Републици Србији, одржао је предавање на тему „Развој и спољна политика Кине“ (17. децембар).

Форуми:

- „Нове развојне могућности Кине и опоравак светске економије“, биле су тема форума који је организовао Институт за међународну политику и привреду у сарадњи са Кинеском медијском групом и Ушће медија (14. март)
- Институт за међународну политику и привреду заједно са Централним институтом за партијску историју и литературу и Сингхуа институтом из Пекинга организовао је Пети академски форум „Кина-Централноисточна Европа“ (30. април) и
- „Модернизација Кине и будућност сарадње Србије и Кине“ (19. септембар).

Предавања спољних предавача:

- Марија Захарова, директор Одељења за информисање и штампу Министарства спољних послова Руске Федерације, у организацији Института за међународну политику и привреду одржала је у онлајн формату предавање „Савремени међународни односи: поглед из Русије“ (2. фебруар);
- Директор Института за националну безбедност и војне студије при Државном универзитету Остин Pi из Кларкsvila (САД), др Ричард Мифсуд, одржао је предавање „Појачани војни односи: Србија и Сједињене Државе“ (13. фебруар);
- Др Стефано Валенте, истраживач на Универзитету Сапијенца и гостујући истраживач Института за међународну политику и привреду, одржао је предавање „Енергетска безбедност и улога Катара у геополитичкој равнотежи Близког истока“ (17. септембар);
- Аљоша Миленковић, истакнути новинар и ратни дописник, одржао је предавање у Институту за међународну политику и привреду, под називом „Човечанство сутра: стварно и могуће“ (7. октобар);

- Заменик министра спољних послова Републике Азербејџан, Њ.е. господин Фариз Рзајев, одржао је предавање о спољној политици Азербејџана (16. октобар) и
- Професор Франћеско Ангелоне, научни координатор за политичка и историјска истраживања на Институту за политичке студије Сан Пио V у Риму и у *Osservatorio Mediterraneo*, одржао је предавање „План Матеи“ (23. октобар).

Семинари:

- др Вељко Благојевић, виши научни сарадник Института за међународну политику и привреду, одржао је приступно предавање „Стратешка култура и национална безбедност“ (15. јануар);
- др Радослав Балтезаревић, виши научни сарадник Института за међународну политику и привреду, одржао је приступно предавање „Ефекти имерзивних технологија на глобалну економију“ (16. април);
- др Слободан Поповић, научни сарадник Института за међународну политику и привреду, одржао је приступно предавање „Улога ШОС у геополитичком, геоекономском и дипломатском позиционирању НР Кине“ (23. мај);
- мср Миле Обреновић, истраживач приправник, одржао је приступно предавање „Одбрамбену политику Савезне Републике Немачке у светлу говора *Zeitenwende* канцелара Олафа Шолца из фебруара 2022.“ (26. јун);
- мср Александра Кастратовић, истраживач приправник, одржала је приступно предавање „Начела међународног права заштите животне средине: правна природа, примена у пракси и улога у остваривању ефикасне заштите од загађења“ (26. јун);
- мср Наташа Пајић, истраживач приправник, одржала је приступно предавање „Саудијска Арабија и бомба: да ли је нуклеарно оружје опција?“ (8. август);
- др Драган Траиловић, одржао је приступно предавање „Унутрашњи изазови Иницијативи ‘Појас и пут’: улога Синђанга и ујгурског питања (30. октобар) и
- мср Ивана Дуњић, истраживач приправник, одржала је приступно предавање „Дигитални самит Западног Балкана: ка делотворном управљању процесом дигитализације“ (20. новембар).

Мобилност истраживача:

Током 2024. године истраживачи Института реализовали су краткорочне студијске боравке, учествовали на више десетина међународних конференција, округлих столова и семинара одржаних уживо, онлајн или у хибриденом формату и били гостујући предавачи у десетак земаља (Северна Македонија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Мађарска, Румунија, Бугарска, Казахстан, Италија, Кина, Немачка, Кенија, Руска Федерација, Хонг Конг, Белгија, Белорусија, Француска, Египат, Пољска, САД, Финска, Португалија, Шведска, Грузија...).

По позиву Института, на међународним научним конференцијама, одржаним у јуну и октобру 2024. године, учествовало је деведесеторо истраживача из 38 земаља, од тог броја 14 уз подршку Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије.

Међународна сарадња:

- Одржани су састанци са представницима амбасада: Казахстана (10. јануар) - амбасадор, Кине (21. јануар, 29. март, 19. септембар, 17. децембар) - амбасадор, Албаније (12. фебруар) - амбасадор, Египта (13. фебруар, 30. јул, 27. септембар, 15. новембар, 25. децембар) - амбасадор, Белорусије (14. фебруар) - амбасадор, Палестине (25. април) - амбасадор, Ирана (1.август, 21. новембар) – амбасадор, Руске Федерације (6. август) - амбасадор, Украјине (9. септембар) - амбасадор;
- Институт су посетиле делегације: провинције Лиаонинг (18. јануар), Универзитета Ђингхуа (24. јануар, 17. април, 22. јул), Кинеске академије друштвених наука (4. март), Флечер школе за право и дипломатију при Универзитету Тафтс из Бостона (18. март), Александери института из Хелсинкија (20. март), Кинеског народног удружења за мир и разоружање (22. март), Дипломатске академије Министарства спољних послова Русије (19. април), Ренмин Универзитета (20. април), Националне гарде Охаја (25. април), делегација Централног института за партијску историју и литературу из Пекинга (29. април), Института за студије евалуације Кинеске академије друштвених наука (27. мај), Баухиније, престижне издавачке компаније из Хонг Конга (5. јун), Кинеског института за савремене међународне односе (3. јул), Универзитета Шангдонг (28. август), делегација кинеске Алијансе научних организација за регион „Појаса и пута“ (АНСО) (28. август), Џеђијанг Универзитета (30. август), Факултета за међународне студије Пекиншког универзитета (4. октобар), Института за друштвени развој Евроазије Центра за развој Државног савета НР Кине (8. октобар), Кинеског института за међународне студије (11. октобар), Института за европске студије Кинеске академије друштвених наука (11. октобар) и делегација Одбора за етничка и верска питања Националног комитета Кинеске народне политичке консултативне конференције (15. октобар);
- Потписани су Меморандум о сарадњи са Универзитетом Цонгнан за економију и право, Кина, Меморандум о сарадњи са Универзитетом Остин Pi (Austin Peay) из Кларксвила, САД, Меморандум о сарадњи са Централним институтом за партијску историју и литературу из Пекинга, Меморандум о сарадњи са Европским универзитетом у Тирани, Меморандум о сарадњи са краљевским Елкано институтом из Мадрида, Меморандум о сарадњи са Школом за политичке науке и јавну администрацију Шандонг Универзитета, Меморандум о сарадњи са казахстанским Институтом за стратешке студије, Меморандум о сарадњи и Уговор о заједничком истраживачком партнерству са Кинеским институтом за међународне студије;
- Институт је постао пуноправан члан новоформиране Светске асоцијације за кинеске студије (*World Association for China Studies – WACS*).

Домаћа научна сарадња:

Институт за међународну политику и привреду је у сарадњи са Факултетом безбедности организовао годишњу националну научну конференцију „Таласи надметања: стратешки ривалитети у Индопацифiku“ (18. април), Трећи меморијални научни скуп „Предраг Марић“ (24. април) и дводневну међународну научну конференцију „Квадратура круга: управљање променама у савременим међународним односима“ (5. и 6. јун).

У поводу обележавања 75 година научног часописа „Међународни проблеми“, Институт за међународну политику и привреду и Факултет политичких наука Универзитета у Београду организовали су округли сто „Теорије међународних односа некад и сад“ (28. мај);

Потписани су споразуми о сарадњи са Правним факултетом Универзитета у Нишу (26. март) и Војном академијом Универзитета одбране (29. октобар).

Реализација Плана трансформације у 2024. години:

Након потписивања Меморандума о разумевању о сарадњи и подршци процесу институционалне трансформације Института (28. децембра 2021), Институт реализује процес трансформације, који се финансира кроз партнерство Републике Србије, Светске банке и Европске уније, ради додатног улагања у науку, технолошки развој, иновације и иновативно предузетништво.

Прву и најважнију фазу процеса трансформације, која је реализована у периоду 2022-2024. године Институт је успешно окончao. Реализоване су активности из Плана трансформације Института, без временских одступања од Плана, а неке, уз сагласност Светске банке и јединице за управљање пројектом трансформације SAIGE, и пре рока датог у Плану.

У трећој години спровођења Плана трансформације, након извршења свих постављених циљева, урађена је Самопроцена упоређивањем параметара, које је ресорно министарство дефинисало 2020. године. Показатељи потврђују да је остварен битан напредак.

У оквиру спровођења Плана трансформације, у 2024. години одржане су две седнице Међународног саветодавног одбора, једна уживо, друга онлајн, (3. јун и 10. децембар), реализовани студијски боравци истраживача Института у сличним научним установама у земљама Европске уније, израђен Правилник о интелектуалној својини и одржан састанак уредништава сва четири научна часописа Института са координатором Програма отвореног приступа.

Захваљујући сарадњи са јединицом за управљање пројектом SAIGE, истраживачи Института добили су значајну додатну едукацију у области писања предлога пројеката и управљање пројектима. Едукацију је спроводила консултантска агенција ЕУТА.

ИНСТИТУТ ЗА МЕЂУНАРОДНУ ПОЛИТИКУ И ПРИВРЕДУ

Сагласно Плану комуникације током процеса трансформације, запослени, Међународни саветодавни одбор и Управни одбор редовно су информисани о активностима Института у том процесу.

Рад са научноистраживачким подмлатком:

Током 2024. године радни однос у Институту засновало је четворо истраживача-приправника тако да је менторски рад спровођен са деветоро истраживача-приправника и троје истраживача-сарадника.

У складу са циљевима Програма развоја научноистраживачког подмлатка за период од 2020. до 2025. године, директор Института је 1. априла и 1. новембра одржао састанак са докторандима („Докторски семинар“), док су ментори младих истраживача упознали Научно веће са њиховим радом на седници одржаној 16. децембра 2024. године. Ментори свих истраживача-приправника и истраживача-сарадника поднели су извештаје о успешности истраживача на студијама и у научном раду.

Активности Научног већа:

Одржано је једанаест електронских изјашњавања чланова Научног већа, пет седница уживо, донето је више одлука из надлежности рада Научног већа.

Током 2024. године Научно веће је реализовало укупно 15 поступака избора у звања истраживача од тога:

- Један поступак доношења предлога одлуке о избору у научно звање виши научни сарадник (др Марина Костић Шулејић) и два предлога одлуке за поновни избор (реизбор) у звање научни сарадник др Жаклине Новичић и др Александра Митића;

- Након завршетка прописане процедуре, утврђивања предлога Научног већа Института и предлога Матичног научног одбора, Комисије за стицање научних звања Министарства науке, технолошког развоја и иновација донела је одлуке о стицању звања виши научни сарадник за др Ивону Лађевац, др Катарину Закић, др Ивана Дуjiћа, др Милоша Петровића, др Јованку Шарановић (спољни кандидат) и др Сању Јелисавац Трошић (реизбор).

- На основу предлога Научног већа, Матични научни одбор изабрао је у звање научни сарадник др Младена Липанина, а др Драган Траиловић реизабран је у звање научни сарадник.

- Научно веће донело је одлуке о избору у истраживачко звање истраживач-приправник (мср Александра Кастратовић, мср Миле Обреновић; мср Наташа Пајић и мср Ивана Дуњић).

Научно веће дало је позитивно Мишљење на Извештај директора Института о научноистраживачкој делатности Института за период 1. јануар – 31. децембар 2023. године.

Веће је именовало менторе за истраживаче-приправнике: мср Александру Кастратовић, мср Милета Обреновића, мср Наташу Пајић, и мср Ивану Дуњић.

Научно веће усвојило је предлог Плана објављивања публикација за 2025. годину, са приоритетима и предлог Програма одржавања научних скупова за 2025. годину.

Научно веће донело је предлог Програма научноистраживачког рада за период 2025-2030 и предлог Програма развоја научноистраживачког подмлатка за период 2025-2030. године.

Научно веће је утврдило предлог за именовање уређивачких одбора и издавачких савета научних часописа *Међународни проблеми* и *The Review of International Affairs*.

Научно веће је анализирало рад истраживача-приправника и истраживача-сарадника на основу извештаја ментора о успешности истраживача на студијама и у научном раду за 2024. годину.

Спровођење Платформе за отворену науку:

Институт је наставио са спровођењем Платформе за отворену науку ради остваривања: 1) отвореног приступа научној литератури; 2) доступности података прикупљених у научним истраживањима; 3) транспарентности научне комуникације и методологије; и 4) развоја дигиталне инфраструктуре неопходне за остваривање наведена три циља.

Библиотечко-информационни центар је наставио са редовним допуњавањем Дигиталног репозиторијума научних радова истраживача Института, доступним на интернет презентацији Института (<http://repozitorijum.diplomacy.bg.ac.rs/>). У Репозиторијум Института редовно се депонују електронске верзије свих научних публикација насталих као резултат научних истраживања која се реализују у Институту, а првенствено научних резултата насталих у оквиру пројекта које финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација.

Издавачка делатност:

Током 2024. године објављено је једанест монографија:

- „Јагма за Подсахарску Африку у ХХ и ХХІ веку“, др Данило Бабић,
- „Војна неутралност и нуклеарно оружје – између поседовања и забране“, др Марина Костић Шулејић,
- „Основни инструменти цивилне заштите Европске уније: тренутно стање и изазови“, др Александар Јазић,
- „Србија и Европска унија: спољнополитичке дилеме, ограничења, импликације – Поглавља 35 и 31“, др Невена Станковић,
- „Невладине организације у међународном праву“, др Јелица Горданић
- “Global Strategic Narrative Wars: The Battle for Serbia”, др Александар Митић,
- „Загонетка у мозаику поретка „кинеског сна“: Шангајска организација за сарадњу“, др Слободан Поповић,

- „Улога регионалне сарадње у савременим међународним односима“, др Сања Јелисавац Трошић, др Митко Арнаудов,
- „Односи Југославије са СССР и Француском између два рата: огледи из дипломатске историје“, Мирољуб Кршљанин,
- „Кина и Србија“, проф. др Жарко Обрадовић и
- „Легитимитет међународног поретка“, др Жаклина Новичић.

Такође, објављена су и четири зборника радова, један зборник апстраката и један зборник саопштења:

- “Global security and international relations after the escalation of the Ukrainian crisis”, ur. Dušan Proroković, Paolo Sellari, Rich Mifsud
- „Геостратегија Индо-Пацифика: велики полигон глобалног сучељавања“, уредници: др Небојша Вуковић и др Михајло Копања,
- „Дуг одјек 1999.“, уредник др Екатерина Ентина,
- “Harvesting the winds of change: China and the global actors I, II”, уредници: др Александар Митић и др Катарина Закић и
- зборник апстраката са конференције „Квадратура круга – промене у савременим међународним односима“, др Душан Пророковић, др Ненад Стекић и
- зборник саопштења „Теорије међународних односа некад и сад: приступи, концепти, праксе“, уредници др Ивона Лађевац, проф. др Марко Вековић и мср Милан Веселица.

Објављени су сви бројеви сва четири научна часописа Института, с тим што су у случају Европског законодавства трећи и четврти број издати као двоброј.

На 67. Међународном београдском сајму књига, одржаном октобра 2024. године, Институт за међународну политику и привреду изложио је 25 публикација. Књиге и часописи у издању ИМПП су као и ранијих година били изложени на штанду Центра за промоцију науке (ЦПН). ЦПН је за Сајам припремио детаљан каталог који садржи издања универзитета, факултета, истраживачко-развојних и научних института, стручних друштава и сличних институција. По завршетку Сајма све изложене књиге и часописи поклоњени су Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у Београду.

Достављени су редовни извештаји Министарству науке, технолошког развоја и иновација, за објављене монографије и зборнике радова, а за које су одобрена средства од стране тог министарства. Министарству су, такође, са свом потребном документацијом, достављене пријаве на конкурс за суфинансирање монографија и часописа.

Током 2024. године сви часописи Института уврштени су на истакнуту листу *DOAJ* (Директоријум часописа са отвореним приступом/*Directory of Open Access Journals*). Сви часописи су у 2024. години задржали категорије из претходне: „Европско законодавство“ M52, „Међународна политика“ M51, “The Review of International Affairs” M24 и „Међународни проблеми“ M23.

Продуктивност истраживача Института:

Година	Број објављених чланака	Просек радова по истраживачу
2024.	155	3,3

Од посебног је значаја чињеница да су истраживачи Института објавили 16 радова у страним научним часописима и зборницима радова, док је у *Scopus* бази забележено 152 цитата.

Управљање људским ресурсима:

- У радни однос на одређено време са пробним радом примљени су истраживачи: др Слободан Поповић, научни сарадник; др Немања Вукчевић, научни сарадник, примљен по програму повратника из иностранства; др Драган Траиловић, научни сарадник; мср Александра Кастратовић, истраживач-приправник; мср Миле Обреновић, истраживач-приправник; мср Наташа Пајић, истраживач-приправник и мср Ивана Дуњић, истраживач-приправник.
- Урађени су Анекси Уговора о раду на још годину дана за две запослене које су упућене на рад код другог послодавца у „ЈП Службени гласник“;
- Донета су појединачна решења за истраживаче којим је омогућено обављање послова ван просторија послодавца (рад од куће до 30. априла 2025. године);
- На предлог Научног већа директор је донео План објављивања публикација за 2025. годину са приоритетима и Програм одржавања научних скупова за 2025. годину;
- Пробни рад у Институту успешно су обавили истраживачи приправници: мср Александра Кастратовић, мср Миле Обреновић, мср Наташа Пајић, мср Ивана Дуњић.
- Студентима докторских академских студија, по основу јавног позива Министарства науке, технолошког развоја и иновација за учешће талентованих младих истраживача на научноистраживачким пројектима, и другима којима је радни однос заснован на одређено време, радни однос је заснован на неодређено време и то: др Јовани Тијанић, научној сарадници, мср Исидори Поп Лазић, истраживачу-сараднику и мср Павлу Недићу, истраживачу-сараднику.
- За постигнуте резултате у раду, залагање на радном месту, поштовање радне дисциплине и допринос развијању међуљудских односа, директор Института је у поводу дана Института похвалио осморо запослених (др Марину Костић Шулејић, научног сарадника, др Душка Димитријевића, научног саветника, др Богдана Стојановића, научног сарадника, мср Јовану Николић, истраживача-приправника, мср Милана Веселицу, истраживача-приправника, Санђу Баловић, запослену на пословима сарадника за издавачку делатност, Ивану Мићовић запослену на пословима спремачице и Мирослава Мрђу запосленог на пословима портир-курир) седморо запослених

награђено је плаћеним одсуством, (др Јелица Горданић, научна сарадница; др Катарина Закић, виша научна сарадница, др Ана Јовић Лазић, виша научна сарадница, др Милош Петровић, виши научни сарадник, мср Павле Недић, истраживач-сарадник, Љиљана Маринковић, административно-финансијски сарадник, и Александар Маринковић, сарадник за опште послове). Годишња награда Института додељена је Милици Вранеш Илић, секретару Института. Повеље Института за вишегодишњи допринос делатностима и угледу Института, додељене су: Танији Вујић Тубић, проф. др Владимиру Поповићу, др Јасминки Симић. Захвалница Института за изузетан допринос делатностима додељена је Музичкој школи „др Војислав Вучковић“. Плакета Института додељена је амбасади Народне Републике Кине у Републици Србији, и Марку Ђурићу, министру спољних послова Републике Србије.

За изузетно залагање и постигнут изузетан квалитет у уређивању Зборника радова "Global Security and International Relations After the Escalation of the Ukrainian Crisis", и резултате у реализацији међународне научне конференције "Squaring the Circle: Navigating Changes in Contemporary International Relations" директор Института плаћеним одсуством у трајању од седам дана наградио је др Душана Пророковића, вишег научног сарадника, начелника Центра за европске студије. Плаћеним одсуством у трајању од десет дана наградијен је др Ненад Стекић, научног сарадника, и плаћеним одсуством у трајању од седам дана награђен је др Александар Митић, научни сарадник, за изузетно залагање у организацији и реализацији међународног научног скупа "Dialogues on China 2024: HARVESTING THE WINDS OF CHANGE: CHINA AND THE GLOBAL ACTORS", одржаног 10. и 11. октобра 2024. године.

Директор Института донео је Решење о плаћеном одсуству за др Владимира Трапару, начелника Центра за европске студије и др Невену Шекарић Стојановић, научног сарадника у Центру за европске студије, јер су показали изузетан рад, залагање и постигли одличне резултате у реализацији Зимске школе међународних односа „Савремени регионални и глобални сукоби и сарадња“ одржаној од 27. фебруара до 27. марта 2024. године.

- Сви запослени редовно су информисани о активностима и плановима Института.

Библиотечко-информационна делатност:

У току 2024. године библиотечки материјал је редовно обрађиван и ажурирани су сви фондови.

Библиотечки фонд се обнављао путем депозита, поклона или размене књига. Библиотека је приновила (по инвентарским књигама) 70 наслова књига (тј. 92 комада јер се издања Института уводе по 2 примерка) и 33 наслова часописа, тј. 84 свеске часописа (месечни и квартални). Библиотечки материјал у општем фонду је приновљен на следећи начин: 57 књига поклоном и разменом а 13 књига су издања Института. Часописи се приновљавају разменом и поклоном трећих лица, као и издањима Института. У депозитарној библиотеци Уједињених нација приновљено је 37 публикација док у депозитарној библиотеци Европске уније нема приновљених публикација. У депозитарним библиотекама се све мање шаљу материјали у папиру већ се упућују заинтересовани на претраживање на сајту и слање само оног што је потребно.

База података књига има 34.196 записа, која значајно олакшава проналажење књига. Поред тога у бази Центра за европску документацију има 8.660 записа, а у бази Документације међународних организација 14.082 записа.

У Библиотечко-информационом центру, као и у свим канцеларијама Института, доступно је преко електронске академске мреже коришћење електронских часописа и електронских књига.

У новије време Библиотечко-информациони центар све више се окреће новом начину рада, што се односи на техничке могућности, као што је коришћење интернета и електронске поште. Три специјализоване и депозитарне библиотеке омогућавају више коришћења електронског претраживања и скидања публикација, а мање слања публикација у папирном облику. Корисници добијају информације као и целе текстове докумената (нарочито директиве ЕУ, као и документа УН која се добијају путем *Online ODS* базе) путем електронске поште, што омогућава корисницима да што пре дођу до жељених докумената.

Библиотечко-информациони центар је наставио са редовним допуњавањем Дигиталног репозиторијума научних радова истраживача Института (<http://repozitorijum.diplomacy.bg.ac.rs/>). У Репозиторијум се редовно депонују електронске верзије свих научних публикација насталих као резултат научних истраживања која се реализују у Институту, а нарочито оних које су настале као резултат рада на пројекту које финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација. Репозиторијум тренутно садржи 1307 радова и тај број се свакодневно увећава.

Настављен је рад на порталу еНаука, уређивању и верификацији преузетих радова. Систем је побољшан иако још увек има грешака, али се отклањају у току рада библиотекара као и на сугестије истраживача који контролишу своје радове. Сваким даном је све више верификованих радова на платформи еНаука. Тренутни број резултата истраживача Института је 2.072.

Поред редовних послова Библиотечко-информациони центар је реализовао и следеће активности:

- обавештавање истраживача о најновијим насловима у Библиотечко-информационом центру;
- израда 109 УДК бројева за чланке у сва четири часописа,
- организовање виртуелне изложбе књига у издању Института од 2010. до 2024. године, као и изложба књига у Свечаној сали Института за последњих пет година, а у склопу обележавања 77 година од оснивања Института.

У 2024. години побољшани су услови за рад Библиотечко-информационог центра, јер је промењен део крова као и столарија на магацину Општег фонда. Постоје оштећења књига од раније, али када се санира читав магацин и када се створе услови за то, утврдиће се стање оштећења и евентуално отписати оно што је немогуће користити. У магацину УН и даље постоје проблеми са влагом у ваздуху.

Односи са јавношћу:

На пољу односа са јавношћу, Институт је деловао у пет кључних праваца, и то:

- (1) *Ажурирање и унапређење садржая сајта Института*
www.diplomacy.bg.ac.rs

Сајт Института редовно се ажурира информацијама о раду, активностима, скуповима, објављеним публикацијама и часописима. Објављена су 202 прилога током 2024. године. Прилози се објављују на српском и енглеском језику и праћени су фотографијама и другим илустрацијама. Веб странице научних часописа Института редовно су ажуриране. Информације на службеном сајту Института које су на енглеском језику имају редовно више десетина, а неки и преко сто хиљада прегледа.

- (2) *Одржавање профил на мрежама*

Фејсбук <https://www.facebook.com/imppbeograd>,

Инстаграм <https://www.instagram.com/imppbeograd/>

и Linkedin <https://www.linkedin.com/company/institute-of-international-politics-and-economics/>

Све друштвене мреже Института бележе раст. Фејсбук страницу Института је 2024. године пратило преко 1.500 особа. Инстаграм страница Института има 459 пратиоца, међу којима су и државне и научно-истраживачке, амбасаде и невладине организације. LinkedIn налог прати 650 људи. На мреже је постављено око 190 објава.

- (3) *Медијски наступи истраживача у домаћим и иностраним медијима*

Током 2024. године, истраживачи Института имали су 467 медијских наступа, односно 1,3 медијске објаве по дану у години. Истраживачи института редовно су учествовали у свим водећим емисијама посвећеним међународним дешавањима. Истраживачи су током 2024. године више пута објављивали ауторске текстове и интервјује на насловним странама „Политике”, а њихове изјаве су преносили и остали дневни листови и недељници у Србији. Изјаве и интервјује са истраживачима су преносиле све три домаће агенције – Танјуг, Фонет и Бета. Међу најистакнутијим ТВ објавама истраживача били су Дневник (РТС), емисија „Актуелности” (ТВ Хепи), „Национални дневник” (ТВ Пинг) „Прави угао” (РТВ), те бројне политичке емисије телевизија „Вести”, „Курир”, „Н1”, „ТВ Прва”, „Хепи”, „Блиц ТВ”, „Информер”, „Нова С”, и других.

Посебно су била запажена гостовања истраживача Института у специјалним емисијама РТС-а посвећеним посети кинеског председника Си Ђинпинга Републици Србији, као и тока Свесрпског сабора.

Истраживачи Института имали су значајно присуство и у оквиру водећих радио емисија посвећених актуелностима - попут емисије „У средишту пажње” и „Дневника” на Радио Београду 1. Значајан део објава остварен је и у иностраним медијима. Међу најистакнутијим, поред честих изјава за Спутњик, РТ Балкан, РТРС, Срну, „Euronews”, „Newsmax”, била су изјаве за “New York Times”, „Le Monde diplomatique” и пекиншки „People’s Daily”, гостовања у једној од наслушанијих светских радио емисија “Newsday” на светском сервису BBC-а, гостовања на RT International, CGTN, Al-Arabiya, Al-Jazeera, ARD, ауторски текстови за „China Daily”, као и изјаве за кинеску агенцију Xinhua и Кинески радио интернационал.

(4) *Медијско праћење активности Института*

Важне догађаје и скупове, попут конференција и гостовања амбасадора акредитованих у Републици Србији, медији су активно пратили. Посебно су обимно испраћени догађаји попут: међународне конференције "Квадратура круга: Управљање променама у међународним односима", која је испраћена између осталог гостовањима на РТС-у и прилозима у централним вестима попут Дневника 2 РТС-а; предавања амбасадора Руске Федерације и Народне Републике Кине у формату „Амбасадорског форума“; предавања портпарола МСПРФ Марије Захарове; обележавања 77 година ИМПП-а; те посебно Четврте конференције „Дијалози о Кини“ о којој је прилог објавило више од 30 медија из земље и иностранства, међу којима су била и директна телевизијска укључења.

(5) *Едукација из области односа с јавношћу*

Пажња је посвећена континуираној обуци истраживача из области односа с јавношћу, укључујући и кроз евалуацију медијских објава, нарочито ТВ гостовања. Настављена је пракса медијског мониторинга објава о активностима Института.

Нормативна заснованост рада:

- донет је Правилник о изменама и допунама Правилника о раду ;
- донет је Правилник о наградама и признањима Института;
- донет је Програм развоја научноистраживачког подмлатка 2025-2030;
- донет је Програм научноистраживачког рада 2025-2030;
- донет је Програм и план рада за 2025. годину;
- донет је План мера за остваривање и унапређивање родне равноправности за 2025. годину.
- донет је Финансијски план за 2025. годину.

Активности Управног одбора:

- Управни одбор је одржано је две седнице, као и једно електронско изјашњавање;
- усвојен је Извештај о раду Института за међународну политику и привреду за период 1. јануар – 31. децембар 2023. године;
- усвојен је Извештај пописних комисија Института за међународну политику и привреду за 2023. годину;
- донета је Одлука о отпису ситног инвентара;
- усвојен је Извештај о пословању и годишњи обрачун Института за 2023. годину;
- донет је Програм и плана рада Института за 2025. годину, на предлог директора Института;

- усвојене су измене Финансијског плана Института за 2024. годину, на предлог директора Института;
- усвојен је Финансијски план за 2025. годину, на предлог директора Института;
- донета је одлука о отпису књига и часописа из издавачког магацина Института, као и одлука о цени цени часописа у земљи за 2025. годину.
- донет је Програм научноистраживачког рада Института за период 2025-2030;
- донет је Програм развоја научноистраживачког подмлатка за период 2025-2030;
- донета је одлука о покретању поступка за издавање у закуп пословног простора Института;
- донета је одлука о изменама и допунама Правилника о раду Института;
- Управни одбор је редовно информисан о току процеса трансформације Института.

Финансијско-рачуноводствени послови:

- сачињена су појединачна акта (одлуке и решења) у вези са годишњим пописом за 2023. годину;
- израђени су извештаји пописних комисија и пописне листе преконтролисане са књиговодственим стањем према попису за 2023. годину;
- предат је завршни рачун за 2023. годину;
- предат је порески биланс за 2023. годину;
- предати су извештаји Републичком заводу за статистику и сви други извештаји за потребе статистике;
- извршена су потребна књижења отписане опреме;
- месечни обрачуни зарада за запослене;
- редовно су ажурирани подаци о исплаћеним месечним зарадама у Регистру запослених у Централном регистру осигурања;
- ажурно вођење књиговодства у програму лиценцираном од стране *Приредног саветника*;
- редовно достављање финансијских извештаја за потребе статистике Агенције за привредне регистре;
- редовно достављање пријава за ПДВ;
- израда новчаних токова готовине;
- израда свих додатних финансијских извештаја;
- редовно су измирене све пореске обавезе Института и извршено је плаћање обавеза према свим добављачима Института;

- спроведено је 12 поступка набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама, од којих се један поступак односи на штампање издања Института (часописа, монографија и зборника) и 11 поступака за набавку добара и радова за опремање Института и текуће одржавање пословне зграде.

Унапређење услова рада и општи послови:

Ради унапређења услова за рад у току 2024. године извршени су следећи радови и набавке:

- реконструкција дела крова магацине библиотеке површине од 105m² са заменом хоризонталних и вертикалних олука у вредности од 1.617.400,00 динара;
- фарбање 13 прозора и петоро врата на I и IV спрату, крчење седам просторија на II и III спрату и портирнице у пословној згради Института у вредности од 713.900,00 динара;
- демонтажа старих и уградња шест ПВЦ прозора на магацину библиотеке и издавачком магацину у вредности од 398.100,00 динара;
- постављање тракастих завеса површине 49m² на прозоре у вредности од 96.100,00 динара;
- набавка пет клима уређаја у вредности од 393.500,00 динара;
- набавка 15 противпожарних апаратова у вредности од 67.200,00 динара;
- набавка једног деск рачунара, четири лаптоп рачунара, три мултифункцијска уређаја са црно белим штампачем, једног мултифункцијског уређаја са штампачем у боји и два монитора у вредности од 991.720,00 динара;
- набавка једног фотоапарата у вредности од 92.000,00 динара;
- набавка четири стола, шест канцеларијских столица, 14 клуб фотеља, три тепиха и два итисона у вредности од 241.800,00 динара;
- извршена је набавка промотивног материјала у износу од 188.400,00 динара.

Судски поступци у току:

Поступак, радни спор, води се по тужби Драгољуба Тодића, пред Првим основним Судом у Београду, под бројем 4 П1 3025/2019, ради поништаја Решења којим се Тужиоцу изриче мера Опомена са најавом отказа због непоштовања радне дисциплине. Институт је 24.10.2019. године, одговорио на тужбу Тужиоца.

Првостепеном Пресудом од 16.12.2020. године, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца Драгољуба Тодића. Тужилац је обавезан да туженом, Институту за међународну политику и привреду, накнади трошкове парничног поступка у износу од 102.000,00 РСД са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење до исплате.

Тужилац је 23.02.2021. године изјавио Жалбу на првостепену Пресуду.

Тужени Институт је дана 05.03.2021. године, одговорио на Жалбу тужиоца.

ИНСТИТУТ ЗА МЕЂУНАРОДНУ ПОЛИТИКУ И ПРИВРЕДУ

Решењем Апелационог Суда у Београду од 03.02.2023. године, укинута је првостепена Пресуда Првог основног Суда у Београду и предмет је враћен првостепеном Суду на поновно суђење.

Првостепеном Пресудом Првог основног Суда у Београду од 09.10.2023. године одбијена је тужба и тужбени захтев тужиоца Драгољуба Тодића, те се Д. Тодић обавезује да Институту накнади трошкове поступка у износу од 195.750,000 РСД са законском затезном каматом почев од дана извршности Пресуде.

Тужилац Драгољуб Тодић је 31.05.2024. године поднео Жалбу Апелационом суду у Београду.

Тужени Институт је дана 04.07.2024. године, одговорио на Жалбу тужиоца.

Чека се пресуда другостепеног Суда.

Остало:

- Институту је додељена Светосавска захвалница Института за политичке студије за успешну научну сарадњу између два института (26. јануар);
- Часопис „The Review of International Affairs“ (RIA) индексиран је у Директоријуму часописа са отвореним приступом (Directory of Open Access Journals - DOAJ) (29. јануар);
- Обележена је Кинеска нова година (2. фебруар);
- Часопис „Међународни проблеми“ уврштен у DOAJ базу (5. фебруар);
- Обележена је слава Института, Св. Симеон Мироточиви (26. фебруар);
- Одржана је седма Зимска школа међународних односа (27. фебруар – 27. март);
- У радни однос примљено је четворо истраживача-приправника (1. март, 1. јун);
- Часопис „Европско законодавство“ уврштено у ERIH plus (12. март);
- Одржани су „Докторски семинари“ са истраживачима-приправницима и истраживачима-сарадницима (1. април и 1. новембар);
- Одржана су два циклуса програма краткорочног волонтирања;
- Одржан је састанак са тимом за независну процену напретка процеса трансформације (11. мај);
- Студенти Факултета безбедности посетили су Институт (28. мај);
- Одржане су две седнице Међународног саветодавног одбора (3. јун и 10. децембар). При томе, седница Одбора 3. јуна одржана је у Београду;
- Поводом 40 година постојања и рада, Институт за стратегијска истраживања (ИСИ) Министарства одбране Републике Србије, за дугогодишњу успешну сарадњу и допринос у научноистраживачком раду, доделио је Захвалницу Институту за међународну политику и привреду (11. јун);

- За вишегодишњу сарадњу Факултет за међународне односе и безбедност Универзитета „Унион-Никола Тесла“ доделио је Захвалницу Институту (6. децембар);
- Представљени иницијални резултати пројекта „COMPASS“ (20. јун);
- У оквиру пројекта Светске банке - SAIGE, организован је Четврти форум института у процесу трансформације (5. јул);
- Институт је излагао на 67. Међународном сајму књига (25. октобар);
- Одржана је Прва ОЛИМПИЈАДА (3. и 4. децембар);
- Одржана је Свечана академија у поводу обележавања 77 година Института (6. децембар);
- Одржавани су редовни састанци и информисање колектива Института, сектора и истраживачких центара, као и месечне интерне расправе у оквиру центара;
- Организована је хуманитарна акција за кориснике Прихватилишта за одрасла и стара лица (3. децембар) и настављена је подршка удружењу „Лице улице“;
- Научни часописи Института „Међународна политика“, „Европско законодавство“, „The Review of International Affairs“ и „Међународни проблеми“ задржали су категорије M51, M52, M24 и M23 за 2024. годину;
- Министарка науке, технолошког развоја и иновација, др Јелена Беговић са сарадницима, посетила је Институт (9. децембар);
- Одржано је новогодишње окупљање запослених којом приликом су додељени ваучери за куповину поклона за децу запослених у Институту (30. децембар).

Основни проблеми у раду:

- дотрајалост пословног објекта (фасаде, инсталација и крова) и потреба да се за исто определе и дозначе средства од стране ресорног Министарства или да се пословни објекат реновира од стране Дирекције за имовину или Грађевинске дирекције Републике Србије;
- дотрајалост магацинског простора Библиотечко-информационог центра и пропадање библиотечке грађе, и
- немогућност утицаја на измене Закона о изменама и допунама Закона о јавној својини, а тиме и на Закон о буџетском систему.

Тешки задаци за 2025. годину:

- а) акредитација Института,
- б) реализација научноистраживачког пројекта „Србија и изазови у међународним односима 2025. године“, који финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије,

ИНСТИТУТ ЗА МЕЂУНАРОДНУ ПОЛИТИКУ И ПРИВРЕДУ

в) аплицирање за научноистраживачке пројекте код Фонда за науку Републике Србије и иностране фондове,

г) аплицирање за SCOPUS базу, у складу са дугорочним активностима из Плана трансформације.

Предлог мера за унапређење услова за рад Института:

1. донети посебну уредбу Владе Републике Србије о Институту за међународну политику и привреду, којим би се он, услед своје специфичне улоге у научноистраживачкој делатности и креирању и спровођењу спољне политике Србије, стратешки и дугорочно везао за Министарство спољних послова Републике Србије, а по узору на раније законе и уредбе о положају Института (из 1974, 1997. и 2002. године). На тај начин би се постигло ефикасније и ефективније остваривање планираних спољнополитичких задатака и приоритета наше замље и осигуруала додатна подршка Влади Републике Србије;

2. реновирати пословни објекат Института или изнаћи могућност за пресељење у други адекватан простор. Пословни објекат који Институт користи саграђен је 1931. године, а стање објекта и инсталација је такво да не омогућава нормално функционисање Института, посебно у зимском периоду, и представља опасност по безбедност и здравље запослених и пролазника испред објекта;

3. неопходно је да надлежни органи Владе Републике Србије предузму мере за очување библиотечке грађе Библиотечко-информационог центра Института (150.000 наслова), а која је уједно и депозитарна библиотека Уједињених нација, Европске уније и НАТО, јер су услови у којима се чува ова грађа у потпуности неадекватни и прети јој уништење, и

4. доношење Закона о изменама и допунама Закона о јавној својини („Сл. гласник РС“, 95/2018), којим би носилац права коришћења могао да располаже средствима од издавања у закуп непокретности у јавној својини, какво решење је и постојало у Закону о јавној својини до децембра 2018. године.

Београд, 6. март 2025. године

